

kudKRKA
KUD KRKA

Korale, porcelan, 2015

Izvirna ideja je vzknila, ko je umetnica v industrijskih odpadkih, odrezkih in ostankih vlijanja porcelana odkrila oblikovni in konceptualni potencial. Nastala je serija organskih abstraktnih oblik, ki močno spominjajo na podobe iz podvodnega sveta, čeprav bi lahko bile tudi upodobitve fantazijskih rastlin, sanjskih živali, vesoljskih oblik ali pod mikroskopom povečanih organskih tkiv in anorganskih snovi. Modularna gradnja oblik posnema naravo, organsko rast. Zato vsebuje življenjski zanos, energijo in moč, hkrati pa recikliranje in ponavljanje oblik vsebuje tudi aktualno sporočilo. Delo pokaže moč umetnosti, ki lahko nekaj vsakdanjega, banalnega spremeni v likovno formo in pomenljivo pripoved. Pokaže vizionarstvo umetnika, ki lahko v gmoti neartikuliranih

oblik prepozna estetski in sporočilni potencial. Alenka Viceljo posamezne kiparske objekte, Korale, združuje v skupinske kompozicije, ki spominjajo na koralne grebene. Tako pričara skrivnostne pokrajine podvodnega sveta, kjer si narava in domišljija podajata roki in se zlivata v eno. Belina porcelana se tokrat umakne barvi. Osrednja nit kiparskega opusa pa ostajata erotika in strast. Čutni užitek, razkošje barv in eksotični prestiž se namreč skrivajo tudi v obliki in simboliki školjk in koral. Pisani svet domišljije tako postane radostna hvalnica naravi in življenju, glavno gonilo oziroma sila, ki vse povezuje, pa je ljubezen.

Monika IVANČIČ FAJFAR

Alenka VICELJO

Rodila se je leta 1960 v Ljubljani. Leta 1983 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer kiparstvo. Svoja dela je predstavila na več kot 65 samostojnih razstavah v Sloveniji, Avstriji, Italiji in na Hrvaškem. Sodelovala je na več skupinskih razstavah doma in v tujini. Njena dela so v lasti številnih cerkva in javnih ustanov v Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem. Največ ustvarja v porcelanu, med materiali, s katerimi ustvarja, pa sta še železo in keramika. Deluje tudi na področju grafičnega oblikovanja.

E-naslov alenka.viceljo@gmail.com
Spletna stran <https://alenkaviceljo.weebly.com/>

Kulturno umetniško društvo KRKA

Ogled razstave je možen od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa po predhodnem dogovoru z receptorji (01 475 11 01).

Novo mesto | Galerija Krka
Šmarješka cesta 6
Novo mesto

Ljubljana | Galerija Krka
Dunajska cesta 65
Ljubljana

kudKRKA

Galerija KRKA Ljubljana
383. razstava

Korale 1, porcelan, 2016

Alenka VICELJO

Razstavo bomo odprli v četrtek, 21. decembra 2017, ob 19. uri.

Na ogled bo do 31. januarja 2018.

Vas in Vaše prijatelje toplo vabimo,
da se nam pridružite.

ŽIVLJENJSKA STRAST

Alenka Viceljo je poznana kot kiparka, ki ustvarja predvsem v porcelanu. Za ta material so značilne nežnost, lahkost, prosojnost in snežna belina, vendar je trden, nepropusten in obstojen. Njegova estetska kakovost se Alenki Viceljo zdi sorodna kamnu, predvsem belemu marmorju. Vendar je za razliko od kamna, ki se kleše in obdeluje s kladivi in dleti, porcelan v začetku mehka, gnetljiva snov, ki se ubogljivo vdaja spretnemu kiparkinemu dotiku. Spomin na voljnost gline, iz katere je kiparka oblikovala svoje umetniške vizije, ter zapis toplote ognja, ki je med žganjem v peči mehko snov preobrazil v trdno in trajno

formo, ostajata za vselej ujeta v porcelanske skulpture.

Lepoto in uporabnost porcelana (včasih so ga imenovali belo zlato) ljudje cenimo že več kot 2000 let. Avtoričino poznavanje in obvladovanje materiala ter kiparski perfekcionizem se odražajo na površinah, ki združujejo najbolj zaželene lastnosti porcelana – belino, prosojnost in lesk. V prefinjenih oblikah se materializirajo in lirično zazvenijo kiparkine notranje izpovedi, hkrati pa material tudi od gledalca zahteva, da k umetnini pristopi senzibilno, počasi, previdno in spoštljivo.

Lirično pripoved in erotično izpoved

Poljub, porcelan, 2016

povezuje življenjska strast. Avtorica jo raziskuje v odnosih med ljudmi, išče jo v razmerju do zgodovine, odkriva jo v podobah narave in v odnosu do materiala, s katerim ustvarja. Bistvo zgodbe, pripovedna nit, se likovno izrazi s črto. V tem pogledu je delo Alenke Viceljo izvirno in prepoznavno; njen pristop k izdelavi reliefa je podoben risanju lahkotne akvarelne risbe, filigranski gravuri ali slepemu tisku – grafičnemu odtisu belega v belem. Največkrat pa avtorica kiparske risbe ustvarja s porcelanskimi nitmi, oblikovanimi med dlanmi. Črta je zapis gibanja, je pot, ki jo ustvari pogled od točke do točke. Alenka Viceljo to gibanje okrepi, zaplete in preplete. Vendar oblike, smeri, vozli, križišča in stičišča črt niso le kompozicijski elementi, temveč tudi točke psihološke napetosti in vsebinskih poudarkov.

Prefinjeno igro odtisov in aplikacij belega na belem dopolnjujejo komaj zaznavne sence bisernega, zlatega ali platinastega premaza. S tem avtorica ne ustvari le svetlobnih poudarkov, temveč vnese pridih dragocenosti in skrivnostnosti. Včasih reliefe s kovinskimi oksidi obarva v modrih, opečnatih in zelenih tonih. A najčistejši zapis ideje in občutenja tudi v teh primerih ostaja prvinska risba. Reliefi se ji približajo tudi po formatu. Porcelanska plošča, na katero avtorica poleg risbe včasih zapiše tudi misli in poezijo, je torej nekakšna zamenjava za papir. Kiparka pa rada izbere tudi okroglo, medaljonu podobno obliko, ki jo lahko interpretiramo kot nekakšno kukalo v notranji svet.

Formalno raznolika dela povezuje enotna, osebnoizpovedna tematika. Avtorica se osredotoča na odnos do svojega ženskega bistva, na odnos med žensko in moškim ter na odnos sodobnega človeka do kulturnega izročila in zgodovine umetnosti. Intimne zgodbe tako prehajajo v univerzalna bivanjska vprašanja, srečujeta se preteklost in sedanjost. Vsebinska napetost se zgosti na točki, na kateri se soočita *eros* in *tanatos*. Naslada in bolečina, ljubezen in sovraštvo, svetloba in tema ter življenje in smrt so nasprotja, ki jih lahko razbiramo iz sopostavitev pripovednih in abstraktnih motivov iz serije obrazov (Snubitev, Strast, Harmonija, Posilstvo, Poljub, Prepír ...), pa tudi iz ilustracij klasičnih svetopisemskih, mitoloških, zgodovinskih in literarnih motivov (Eva, Kleopatra, Danaja, Othello, Pieta ...). Sodobnejše teme so lahko prežete z duhovito anekdotičnostjo (triptih Kaj potrebujejo ženske). Vsebinska nasprotja avtorica poudari s kompozicijami – z vertikalno, horizontalno ali diagonalno razdelitvijo formatov – s sestavljanjem poslikanih plošč ali z nizanjem različnih motivov znotraj enotno zasnovanih ciklov. Kontrast se likovno izrazi tudi v odnosih med gladkimi in reliefnimi površinami ter med belino porcelana in obarvanimi deli. Alenka Viceljo je zvesta figuraliki; človeško telo, največkrat akt, je glavni motiv njenega kiparstva. A čeprav so figure zasnovane na risarski način v plitvem reliefu in izdelane v občutljivem, finem materialu, so oblikovane s kiparsko monumentalnostjo in z izjemnim občutkom za postavitev telesa v prostor.

Seveda je oblikovanje porcelana tehnika, ki zahteva tudi veliko natančnosti in filigranske spretnosti. Kiparka se lahko nasloni na tradicijo medaljerstva in zlatarstva. To povezavo morda nakazujejo barvni in dekorativni elementi njenih reliefov – belino porcelana namreč dopolnjuje s kovinskimi premazi. Zlato, srebrni in bakreni toni so dekorativni (avtorica pravi, da včasih zavestno hodi po robu kiča), a tudi vsebinski poudarki. Pozlata ni le simbol prestiža, temveč lovi in odbija svetlobo, zato namiguje na poduhovljeno, presežno, onostransko ... Za dovršen videz porcelana – pravo

belino, prosojnost in trdoto – je potrebno mojstrsko obvladovanje materiala. Mehko porcelansko glino, kaolin, mora alkimija ognja spremeniti v stabilno, trdno kiparsko obliko. Tehnologije izdelave porcelana so zelo kompleksne ter zahtevajo sintezo različnih vrst znanja in dolgoletnih izkušenj. Alenka Viceljo že dolga leta tesno sodeluje s tehnologi v tovarnah porcelana, sprva na območju nekdanje Jugoslavije, sedaj na Češkem. Prav povezava z industrijskimi procesi je umetnico spodbudila k zasnovi polnoplastičnih skulptur iz najnovejše serije Korale.

Poljub 1, porcelan, 2017